



Ajuntament
de Barcelona



LA VERNEDA DE SANT MARTÍ

Autor: Daniel Castro Alonso

Col·lecció: Carnet de Voyage

- » L'Ajuntament de Barcelona publica *La Verneda de Sant Martí*, de Daniel Castro Alonso, un passeig pel barri de la Verneda a través d'unes il·lustracions amb les quals descobrirem un barri amb molta història, vida associativa i bonics indrets singulars, com la nova Biblioteca Gabriel García Márquez, de prestigi internacional.
- » De la mà de Daniel Castro viatjarem pel barri actual, però també recordarem edificis emblemàtics que ja no existeixen. Aquest volum és un recull d'il·lustracions perfectament documentades gràcies a la Societat d'Estudis de la Verneda de Sant Martí.
- » El llibre forma part de la col·lecció "Carnet de Voyage" de Barcelona, una sèrie de llibres que recuperen els barris i els racons de la nostra ciutat, a partir del traçat més personal dels nostres il·lustradors més importants.
- » Els carnets signifiquen una nova forma de presentar el barri a la ciutadania. Hi coneixem carrers, places, persones i llocs del nostre entorn i, per tant, posem de relleu la identitat dels barris de la nostra ciutat.
- » Amb motiu de la publicació, el dimarts 27 de febrer, a les 18.30 hores tindrà lloc la presentació del llibre a la Biblioteca Gabriel García Márquez (Trellall, 219). A l'acte hi participaran Daniel Castro Alonso, il·lustrador i autor del llibre; José Angel Borlán Díez, en representació de la Societat d'Estudis de la Verneda de Sant Martí; Nil López, conseller de Cultura de Sant Martí de Provençals, i Helena Sans, consellera de la Verneda i la Pau, acompanyats per Pepe Nieto, periodista, que exercirà de moderador.

El dibuixant Daniel Castro Alonso ens proposa acompanyar-lo a descobrir el barri de la Verneda de Sant Martí. A través del seu traç ens mostrarà un dels barris amb més teixit associatiu de la nostra ciutat, un barri històric que està en evolució permanent.



El viatge comença al parc de Sant Martí, inaugurat el 1985, i passa pel Mercat de Sant Martí, el primer mercat municipal del barri, o pel Mercat de Provençals creat el 1974. Però també ens endinsem en les esglésies que coronen aquest barri: l'església de Sant Lluís Gonzaga, un dels edificis

més espectaculars de la Verneda, l'església de Sant Ambròs, epicentre de les activitats veïnals, o l'església vella de Sant Martí, un dels edificis més importants. Però, també hi podem trobar un plataner i una palmera centenaris, pintura mural, escultures, reproduccions de la font de Canaletes, i diverses escoles, com l'Escola dels Porxos, on es va crear la Biblioteca de Sant Martí de Provençals l'any 1967, l'Escola La Caixa, aixecada el 1955, o l'Escola Verns, cooperativa de mestres, entre d'altres. Hi trobem també la plaça d'Angeleta Ferrer, on desemboquen dos instituts, i l'Auditori Sant Martí, el que havia estat l'antic "teatre dels instituts" i que actualment té programació estable. Hi ha diverses places, però en destaquem la plaça d'Ignasi Juliol, el centre històric on es troba la rectoria, la ja esmentada església vella i l'antic cementiri.

En l'àmbit social, la Verneda ofereix un centre d'acolliment residencial a persones sense llar, la Masia Can Planas; el centre de formació de Parcs i Jardins amb horts urbans, o la masia Ca l'Arnó, que té ús de ludoteca. També, des de l'any 1989, té la colla Diables de la Verneda, o l'associació cultural Cova da Serpe, Grup de Ball i Música Tradicional Gallega, que ensenya la cultura gallega des del 1985.

L'esport també forma part de la cultura del barri. Hi trobem la Casa de l'Esport, seu d'una vintena de federacions catalanes esportives, o el Club Esportiu Júpiter, fundat el 1909 al Poblenou, però que va arribar a la Verneda el 1948.

També s'hi amaga història, sota les pedres de la Verneda, com el passatge d'Antoni Gassol, format per una filera de casetes de patrimoni històric construïdes el 1925, o la plaça dels Porxos, construcció fruit d'una lluita veïnal.

Daniel Castro també ha volgut il·lustrar allò que ja no existeix, com és el cas de l'Ateneu Llibertari de la Verneda, una de les entitats que va ser més activa, construïda l'any 1977; o l'antic barri de barraques de la Perona, desaparegut l'any 1989, o la planta embotelladora de Coca-Cola, que va funcionar des de l'any 1965 al 2009. També ha il·lustrat els equipaments històrics que s'han transformat, com l'antic Cine Levante, que va tenir ús de sala de projeccions des del 1958 al 1979 i actualment és una sala de jocs,

o l'antiga Residència de Dones Gaudí de la *Sección Femenina*, que des del 1982 és el Centre Cívic Sant Martí. També hi són l'antiga fàbrica S. F. Vila, enderrocada l'any 1981 i substituïda per blocs de pisos, una plaça i una residència per a la gent gran, sota l'acord veïnal, o bé l'antiga fàbrica Vitos reconvertida en l'Institut Salvador Seguí.

Però la Verneda és un barri que evoluciona i al qual s'està reconeixent la seva importància; és per això que està en construcció la que serà una de les estacions més importants de la ciutat, l'estació ferroviària de la Sagrera. Els treballs de construcció han donat peu a descobrir l'antiga vil·la romana del Pont del Treball Digne, fet que posa en el mapa el seu valor patrimonial. I a aquest valor patrimonial s'hi suma el valor cultural, amb la construcció de la Biblioteca Gabriel García Márquez, especialitzada en literatura llatinoamericana. Es tracta d'una gran obra arquitectònica, mereixedora del premi FAD d'arquitectura i del Premi a la Millor Biblioteca Pública del 2023, que atorga la Federació Internacional d'Associacions i Institucions Bibliotecàries.

Així és la Verneda de Sant Martí.



Per a més informació:

<https://ajuntament.barcelona.cat/barcelonallibres/ca>

Laura Santaflorentina / tel.: 699 061 244 / laurasantaflorentina@gmail.com